

Datum
2021-10-06
Vår referens
Jenny Theander
Utvecklingssekreterare
Jenny.Theander@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Delårsrapport 2021 Malmö stad STK-2021-74

Sammanfattning

Delårsrapporten är årets andra uppföljningsrapport inom den kommunövergripande uppföljningsprocessen. Rapporten omfattar en uppföljning av verksamhetens utveckling under året, inklusive avstämning av kommunfullmäktiges mål. Den innehåller också en finansiell analys med bedömning av den förväntade ekonomiska utvecklingen och prognostiserat ekonomiskt utfall för året, samt ett delårsbokslut per utgången av augusti månad. Delårsrapporter från nämnder och bolag utgör underlag för den kommunövergripande rapporten.

Coronapandemin påverkar såväl verksamhet som ekonomi, men den sammantagna bedömningen är att arbetet i riktning mot kommunfullmäktiges mål till största del går enligt planering.

Det finansiella målet för Malmö stad är långsiktigt och avser att trygga en hållbar ekonomisk utveckling över tid. Hållbarheten i ekonomin mäts genom att följa tre indikatorer. Utifrån den prognostiserade utvecklingen av de tre indikatorerna kan den prognostiserade ekonomiska utvecklingen beskrivas som hållbar baserat på att samtliga indikatorer ligger bättre än budget.

För 2021 prognostiseras ett överskott för Malmö stad om 933 mnkr. Då det budgeterade resultatet för året är -320 mnkr uppgår den prognostiserade budgetavvikelsen till + 1 253 mnkr. Överskottet förklaras framför allt av realisationsvinster samt högre exploateringsvinster och högre intäkter från skatter och generella statsbidrag än budgeterat. Justerat för realisationsvinster uppgår det prognostiserade resultatet till +453 mnkr vilket innebär att kommunen kommer att uppfylla kravet på ekonomisk balans.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige godkänner Delårsrapport 2021 för Malmö stad.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 211011 Delårsrapport 2021 Malmö stad
- Delårsrapport 2021 Malmö stad

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-10-11

Kommunstyrelsen 2021-10-12

Kommunfullmäktige 2021-10-28

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder och bolag i Malmö stad

Ärendet

Delårsrapporten är årets andra uppföljningsrapport inom den kommunövergripande uppföljningsprocessen. Rapporten är lagstadgad och ska omfatta en uppföljning av den ekonomiska förvaltningen och utvecklingen i förhållande till kommunfullmäktiges budget. Rapporten innehåller en uppföljning av verksamhetens utveckling under året, inklusive avstämning av kommunfullmäktiges mål. Den innehåller också en finansiell analys med bedömning av den förväntade ekonomiska utvecklingen och prognostiserat ekonomiskt utfall för året i förhållande till beslutade ekonomiska ramar (kommunbidrag och investeringsramar), samt ett delårsbokslut per utgången av augusti månad. Delårsrapporter från nämnder och bolag utgör underlag för den kommunövergripande rapporten.

Avstämning av kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktige har i Malmö stads budget för 2021 formulerat mål för verksamheten i nämnder och helägda bolag inom fyra målområden: Utbildning och arbete, Stadsutveckling och klimat, Trygghet och delaktighet och En god organisation. Delårsrapporten innehåller en avstämning av hur arbetet gått under perioden och anger eventuella avvikelser från nämndernas och bolagens planering. Sammantaget visar avstämningen att kommunens samlade arbete i riktning mot kommunfullmäktiges mål till största delen går enligt planering. I vissa fall saknas dock data då många bedömningar görs enbart på helårsbasis. Coronapandemin och dess effekter är liksom under 2020 en vanligt förekommande orsak till eventuella avvikelser från planeringen.

Inom *Utbildning och arbete* arbetar skolnämnderna med uppföljning med en annan tidplan än delårsrapporteringen vilket försvårar avstämning mot målen. Ungdomsarbetslösheten i Malmö uppgick i juli till 16,5 procent och ligger därmed på en fortsatt hög nivå jämfört med riket. Fokus har under perioden legat på att minska andelen avbrott på gymnasiet. Statliga åtgärder bedöms ha bidragit till att minska coronapandemins effekter inom ekonomiskt bistånd. Inom *Stadsutveckling och klimat* minskar antalet hemlösa som ansöker om bostad. Segregation motverkas genom planering för ett blandat bostadsbyggande i hela staden. Under våren har kommunen inlett ett arbete med ett nytt planprogram för Sofielund. På gång är också ett nytt allaktivitetshus och nya bibliotek. Nämnderna och bolagen arbetar för att minska negativ påverkan på klimat och miljö bland annat genom hållbara inköp och transporter.

Inom *Trygghet och delaktighet* har Malmö stad byggt upp ett effektivt samarbete med flera kommunala och statliga myndigheter i satsningen ”Tryggare Malmö” som är inriktat på oseriösa och illegala verksamheter. En effektutvärdering av *Sluta skjut* visar på minskat antal skjutningar och kommunens och polisens gemensamma satsningar för att förebygga kriminalitet bidrar till snabbare insatser.

Inom *En god organisation* har utmaningar under coronapandemin varit hög arbetsbelastning, omställningar och svårigheter att säkerställa arbetsmiljön. Insatser har varit bland annat riskbedömningar, god samverkan och extra stöd till chefer. Nämndernas arbete med att

erbjuda trygga anställningar med högre andel heltidstjänster och fler tillsvidareanställda har gett positiva effekter. Det är dock fortsatt stora utmaningar för kompetensförsörjningen inom flera verksamhetsområden. Delårsrapporteringen pekar även på att Malmö stads tillgänglighetsarbete behöver utvecklas.

Kommunfullmäktige har fastställt ett finansiellt mål att Malmö stad ska ha en hållbar ekonomisk utveckling. Målet är långsiktigt och avser att trygga en hållbar ekonomisk utveckling över tid. Hållbarheten i ekonomin mäts genom att följa tre indikatorer. Utifrån den prognostiserade utvecklingen av de tre indikatorerna kan den prognostiserade ekonomiska utvecklingen beskrivas som hållbar baserat på att samtliga indikatorer ligger bättre än budget.

Prognostiserat överskott för 2021

Det prognostiserade resultatet för kommunen 2021 uppgår till totalt 933 mnkr. Då det budgeterade resultatet uppgår till -320 mnkr innebär prognosen en budgetavvikelse om +1 253 mnkr. Det prognostiserade resultatet ligger till grund för bedömning av om kommunen kommer att klara kommunallagens krav på ekonomisk balans. Enligt gällande regelverk ska realisationsvinster frånräknas årets resultat i balanskravsutredningen. Det prognostiserade resultatet för 2021, justerat för realisationsvinster på 480 mnkr, uppgår till +453 mnkr vilket innebär att kommunen kommer att uppfylla kravet på ekonomisk balans.

Prognosen har förbättrats markant sedan *Ekonomisk prognos*. Budgetavvikelsen för verksamheten har gått från ett underskott till ett överskott, det prognostiserade överskottet avseende realisationsvinster har ökat liksom budgetavvikelsen för exploateringsvinster samt skatteintäkter och generella statsbidrag

Nämnderna prognostiserar sammantaget ett överskott om 21 mnkr exklusive vinster från fastighetsförsäljningar samt realisationsvinster vars prognostiserade överskott totalt uppgår till +500 mnkr. De pedagogiska och tekniska nämnderna prognostiserar sammantaget ett överskott om cirka 190 mnkr medan de sociala nämnderna prognostiserar ett underskott om ett motsvarande belopp. En betydande del av detta prognostiserade underskott är relaterat till pandemin, medan den del av underskottet som avser ordinarie verksamhet beror på bland annat ekonomiskt bistånd, extratjänster samt ett stort behov av stöd hos vissa brukargrupper.

De tekniska nämnderna prognostiserar ett överskott om cirka 70 mnkr. De främsta förklaringarna är inställda eller coronanpassade arrangemang, minskat nyttjande av färdtjänst till följd av coronapandemin och att de riktade statsbidragen för arbete med tillsyn av tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen har varit högre än tillsynskostnaderna. Intäkterna från bygglovsprocessen, byggsanktionsavgifter och fastighetsbildning har också varit större än budgeterat. Kommunstyrelsen prognostiserar ett överskott om 15 mnkr. Övriga nämnders prognoser visar på mindre överskott eller ett nollresultat.

Bolagens och kommunalförbundens ekonomi påverkas i olika omfattning av coronapandemin. Coronapandemin har framförallt påverkat verksamheten för Copenhagen Malmö Port AB, Malmö kommuns parkeringsaktiebolag, Malmö Live Konserthus AB och Malmö Stadsteater AB. I samband med att nationella restriktioner släpps öppnar kulturbolagen upp för föreställningar med fysisk publik. Copenhagen Malmö Port AB bedömer att kryssningsverksamheten successivt kommer att komma igång.

För helåret prognostiserar nämnderna en sammantagen investeringsvolym om 2 094 mnkr, vilket är 720 mnkr lägre än budgeterat. I förhållande till utfallet 2020 innebär årets prognos en minskad investeringsvolym med 74 mnkr. Servicenämnden och tekniska nämnden är de nämnder som har störst investeringsvolym. När det gäller stadens bolag och kommunalförbund prognostiseras investeringarna för 2021 uppgå till totalt 3 188 mnkr, vilket är 424 mnkr lägre än budget. Investeringarna omfattar framför allt bostäder, men även investeringar i vatten- och avloppsreningsverk.

Förändrat livslängdsantagande

Styrelsen för SKR har den 23 april 2021 beslutat att anta ändringarna i livslängdsantagandet i RIPS, enligt RIPS-kommitténs förslag, samt att rekommendera kommuner och regioner att tillämpa de nya parametrarna vid beräkning av pensionsskuldens storlek.

I delårsrapport är hänsyn tagen till ovanstående förslag och en engångskostnad om 125 mnkr ingår i det prognostiserade resultatet för kommunen. Även ansvarsförbindelsen vilken ligger utanför balansräkningen och som avser pensioner intjänade innan 1998 har justerats med en engångspost om 150 mnkr.

Behov av justerad investeringsram

I samband med ekonomisk prognos beslutade kommunfullmäktige följande

Kommunfullmäktige uppmanar kulturnämnden att återkomma i samband med Delårsrapport 2021 om eventuellt behov av utökad investeringsram.

Det framgår av kulturnämndens delårsrapport att nämnden inte kommer att begära extra investeringsmedel 2021. Inköp till teknik till Wisdome på Malmö Museer har blivit försenat och investeringen beräknas inte bli aktuellt under året.

Förändringar av budgeten under året

Kommunfullmäktige har under året beslutat om att justera budgeten för år 2021 vid två tillfällen. Kommunfullmäktige tog i mars beslut om att öka budgeten avseende generella statsbidrag med drygt 31 mnkr avseende tillfälligt stöd till skolväsendet. Motsvarande summa fördelades ut till de pedagogiska nämnderna.

Kommunfullmäktige beslutade i september om att öka budgeten avseende generella statsbidrag med cirka 8 mnkr avseende ytterligare medel för tillfälligt stöd till skolväsendet och att fördela ut motsvarande summa till de pedagogiska nämnderna. Då detta beslut togs i september månad har nämndernas kommunbidrag inte justerats i samband med denna delårsrapport. Det är dock beaktat för kommuntotalen i denna prognos.

Prognostiserat underskott till följd av covid-19

I samband med ekonomisk prognos beslutade kommunfullmäktige följande

Kommunfullmäktige befriar tillfälligt under 2021 hälsa-, vård- och omsorgsnämnden, funktionsstödsnämnden samt arbetsmarknads- och socialnämnden från ansvar för det negativa ekonomiska resultat som är hänförligt till merkostnader för covid-19

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden prognostiserade i samband med ekonomisk prognos ett

underskott hänförligt till covid-19 om -39 mnkr. Prognosen har förbättrats och uppgår nu till -28 mnkr.

Funktionsstödsnämnden prognostiserade i samband med ekonomisk prognos ett underskott hänförligt till covid-19 om -46 mnkr. Prognosen har försämrats och uppgår nu till -59 mnkr.

Arbetsmarknads- och socialnämnden prognostiserade i samband med ekonomisk prognos ett underskott hänförligt till covid-19 om -30 mnkr. Prognosen har förbättrats och uppgår nu till -7 mnkr.

Prognostiserat underskott för hamnanläggningar inom tekniska nämnden

I samband med ekonomisk prognos beslutade kommunfullmäktige följande

Kommunfullmäktige befriar tillfälligt under 2021 tekniska nämnden från ansvar för det negativa ekonomiska resultat som uppkommer inom hamnanläggningar till följd av omförhandlat nyttjanderättsavtal med Copenhagen Malmö Port AB.

Hamnanläggningar inom tekniska nämnden prognostiserade i samband med ekonomisk prognos ett underskott om 10,2 mnkr för 2021. Underskottet förklarades av minskade intäkter om cirka 16 mnkr till följd av omförhandlat nyttjanderättsavtal med Copenhagen Malmö Port AB (CMP), vilket trädde i kraft under 2020. Underskottet balanserades till viss del av minskade kapitalkostnader för nedskrivning av byggnad. Prognosen har förbättrats och ligger nu på -6 mnkr. Förändringen förklaras framför allt av lägre kostnader för framskjutna utredningar.

Prognostiserat underskott för arbetsmarknads- och socialnämnden avseende extratjänster

I samband med ekonomisk prognos beslutade kommunfullmäktige följande

Kommunfullmäktige befriar tillfälligt under 2021 arbetsmarknads- och socialnämnden för det negativa ekonomiska resultat som uppstår till följd av ändrade förutsättningar för finansiering av extratjänster.

Arbetsmarknads- och socialnämnden prognostiserade i samband med ekonomisk prognos en merkostnad om 70 mnkr till följd av ändrade förutsättningar för finansiering av extratjänster. Prognosen har förbättrats och ligger nu på en merkostnad om 29 mnkr

Ansvariga

Anna Westerling Ekonomidirektör

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör